

İSİMLER

- İsim Çekim Ekleri:
- Çokluk Eki: Eski Türkçenin Köktürk döneminde esasen farklı çokluk ekleri de bulunmaktaydı (n, t gibi). +lAr çokluk eki Köktürkçe'de sadece belirli unvanlar için kullanılmıştır (begler, kunçuylar gibi). +lAr çokluk ekinin Türk dilinde yaygınlaşması 10. yüzyıla rastlar. EAT'de çokluk eki olarak +lAr kullanılmıştır: *yazuklular* «*günahkârlar*», *ılduzlar*, *yigitler* vb.
- İyelik Ekleri:

	Teklik	Çokluk
1. Kişi	+Um	+°mUz
1. Kişi	+Uñ	+°ñUz
1. Kişi	+l, +sl	+lArI

İsim Çekim Ekleri

- EAT'de iyelik ekleri dönemin genel yuvarlaklaşma eğilimleri doğrultusunda 1. ve 2. şahıslarda bağlantı ünlüleri yuvarlak olarak karşımıza çıkarken 3. şahıslarda düz ünlülü olarak görülür.

derdüm/derdüñ/ derdi

derdümüz/derdüñüz/derdleri

kapum/kapuñ/kapusı

kapumuz/kapuñuz/kapuları

malum/maluñ/malı

malumuz/maluñuz/malları

İsmin Hâl/Durum Ekleri

- İlgi/Tamlayan Hâli: +Uñ, +nUñ

hurma ağaçınuñ faidesi (Marz.), kişinüñ kaçacak yiri (Gül.)

- Belirtme Hâli: +I, +yI

diñle imdi halümi

3. teklik şahıs iyelik ekinden sonra araya günümüz Türkçesinde olduğu gibi zamir n'si gelmektedir.

Barmagın suya bandırmış.

- Yönelme Hâli: +A, +yA (Eski Türkçede +gA, +kA)

yire çaldı, ağıla koydı, bu dünyaya bakaram...

İsmin Hâl/Durum Ekleri

- Bulunma Hâli: +dA. Ekin ünsüzü neredeyse 1928'de Latin alfabesine geçilene kadar tonlu olmuştur.

uçmakda, meydanda, derelerde, yolda, evinde...

- Ayrılma Hâli: +dAn (seyrek olarak +dIn). Eski Türkçenin Köktürk döneminde ayrılma hali için bulunma eki kullanılırdı. Uygurca döneminden başlayarak +dIn ve +dAn ekleri görülmeye başlandı. EAT'de +dAn biçimi yaygın kullanılmıştır:

atdan indi, şehirden çıkdılar, iki gözlerinden öpdi vb.

- Vasıta Hâli: EAT'de «ile» edatından gelişen ıla/ile, +la/+le biçimi kullanılmıştır. Bunun yanısıra Eski Türkçenin vasıta hal eki +In'in kullanıldığı da görülür:

İsmin Hâl/Durum Ekleri

- +In vasıta hali kullanımına örnek: *bir kişi açın öldi* «bir kişi açlıktan öldü».
- Bir+le > birle biçimi de vasıta hal eki olarak kullanılmıştır:
Dil birle hem ten birle ...
- Eşitlik Hâli: EAT'de iki biçimde karşılandığını görüyoruz:
- +CA eki ile: *deveçe büyümüşsin köşekçe aklıñ yok* «deve kadar büyümüşsün, deve yavrusu kadar aklın yok».
- +IAyIn ile: ben dağı sencileyin muradıma irem «ben de senin gibi muradıma ereyim».